

משרד החינוך
המחוז החרדי

www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~
www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~ www.designfreelagoonline.com ~

ממ"ח

חינוך בתנופה מתמדת

ירחון מקוון
לנעשה בממ"ח

תכ סור"מ שנת

אדר תשע"ח

הארות בחודש- זכות של אדר

"משנכנס אדר מרבין בשמחה" (תענית כט', א')

שמחה היא תפיסה מיוחדת, היא דרך ושיטה בחיים, מקור השמחה הוא שיהודי שמח מהנהגת הבורא אתו, מתוך עומק הרגשתו שהקב"ה הוא אב רחמן, נאמן ומסור לו (נתיבות שלום)

מה פתאום זכה חודש אדר שמרבים בו בשמחה, ובכלל כל השנה צריך לעבוד את ה' בשמחה, מה מיוחד בחודש אדר? לשתי השאלות תשובה אחת והיא: כל השנה צריך לקיים את התורה והמצוות בשמחה, זו שמחה שצריכה להיות בלב פנימה, אי אפשר להראות בחוץ את כל השמחה משום שזה מעורר את קנאת הגויים עלינו היהודים, ויעקב אבינו כבר הזהיר את בניו "למה תתראו" (בראשית מב', א'), אל תנהגו בצורה שמעוררת קנאה וגורמת לאחרים להביט בכם. ישנה סיבה נוספת שלא להראות במשך השנה את גודל השמחה שלנו והיא: שלא לעורר עין הרע, אבל באדר- מזל החודש הוא דגים שלא שולטת בהם עין הרע, דגים מסמלים ברכה וריבוי, מפני שמכוסים מעין הרע, שאין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין, וזה החודש שבו ישלטו היהודים בשונאיהם וממילא לא חוששים מפני הגויים, לכן **משנכנס אדר מראים את כל עצמת השמחה שלנו בקיום תורה ומצוות, אשרינו שזכינו להיות יהודים!**

ביקור ראש עיריית ירושלים, ניר ברקת, בבית הספר ממ"ח 'בנות ירושלים'

ביום שני כ' בשבט תשע"ח (05.02.18) ביקר ראש העיר ירושלים, ניר ברקת, בבית הספר ממ"ח 'בנות ירושלים' בניהול הגב' בתיה מלאך.

הביקור כלל סיור בבית הספר, הבנת הרציונל והחשיבות של בית הספר כחוד החנית של בתי הספר בממ"ח.

ראש העיר התרשם מאד מבנות בית הספר אשר הובילו את הסיור ושיתפו את ראש העיר בפעילויות הייחודיות של בית הספר, במרחבי הלמידה החדשים ובמורות המקצועיות שעושות את המיטב למען התלמידות.

כמו כן, בנות כיתות ג'-ד' סיימו את הפרויקט של P.B.L (למידה מבוססת פרויקטים) בנושא "הבית".

הבנות חולקו לשלוש קבוצות שעסקו בנושא הבית:

הראשונה- מה מיוחד בבית שלי? מילים, מאכלים, פטנטים ייחודיים לבית של כל תלמידה.

השנייה- חקרה מוצרי חשמל מהעבר, בדקה אותם בהווה והן תכננו מוצר חשמלי עתידי.

השלישית- למדה אדריכלות של בתים מהארץ ומהעולם, ובנתה את בית חלומותיה עם מאפיינים אדריכליים.

בסיכום הפגישה שוחח ראש העיר על הגידול המספרי של בית הספר ועל תכנון מבנה קבע המותאם לאופי בית הספר...

חדשות ועדכונים-
ברכות לממ"ח 'בני מנחם' חב"ד, חולון,
בניהול הר' יהושע שמעוני
לרגל מסיבת חומש

חדשות ועדכונים- ועדות מלוות מחוזיות

וועדות מלוות מחוזיות

הוועדות המלוות המחוזיות שהוקמו במחוז באות מתוך מטרה להצמיח ולגדל, למסד ולקדם את תפיסת הניהול בתלמודי התורה ובתי הספר היסודיים במחוז.

במהלך החודש האחרון התקיימו 15 ועדות מלוות מחוזיות. בראשם עמד מנהל המחוז- איציק זהבי, מתאמת הפיקוח בגיל היסודי- גב' תרצה יהודה, רפרנט הממ"ח- המפקח שי קלדרון, רפרנטית הניהול העצמי- המפקחת ריקי טאובר, והיועצת הארגונית המחוזית- גב' חנה ימין גימון. לכל ועדה התלווה המפקח הכולל של בית הספר, מפקחים אורחים מהיסודי וכן מדריכי מרום.

כל מנהל קיבל פורמט של מצגת ובה חזון המוסד, נתוני הצוות, נתוני המיצ"ב, תוכניות העשרה, יוזמות חינוכיות, התוכנית הבית השנתית והצגת אחד מהיעדים שנבחרו לקידום בית ספרי בשנה זו במוסד. המנהלים קיבלו את ההזדמנות להביא בפני הנהלת המחוז את החוזקות שבכל מוסד ואת הצרכים שייטעו להם לקידום המוסד בהמשך.

לאחר הצגת הנתונים על ידי המנהל התקיים דיון פורה ומקדם חשיבה בין כל המשתתפים כאשר כל אחד מביא לדיון את נקודת המבט החשובה שלו וכיצד זה מקדם את המוסד החינוכי ביעדיו ובהלימה ליעדי המחוז ומשרד החינוך.

המנהלים שהשתתפו בוועדות שמחו על ההזדמנות הנפלאה לקיים שיח פדגוגי ולהביא את דברם במבט אישי וארגוני בפני המחוז, שמחו לשמוע רעיונות וכלים לקידום החזון והצלחת המוסד וכן לראות שהנהלת המחוז מוקירה ומעריכה את מאמצייהם ומגבה את העשייה שלהם בשטח.

גם עבור המפקחים והנהלת המחוז היה זה תהליך של למידה, לחוות את ההתמודדויות והאתגרים הניצבים בפני המנהלים וצוותי החינוך וכיצד הם מייצרים פתרונות מעשיים לאתגרים הללו.

ישר כח לכל מי שנטלו חלק בוועדות הצמיחה המחוזיות.

חדשות ועדכונים- ועדות מלוות מחוזיות

מעט מן הוועדות...

חדשות ועדכונים- יום למידה והעמקה בתכנית מרום

מרום כמגדלור פניהול אינטואיטיבי למודל אפקטיבי

י"ד בשבט התשע"ח | 30/1/2018

פניהיגי חינוך יקרים,

שפחים להזמיןכם ליום למידה והעמקה בתוכנית מרום,
בהשתתפות הנהלת המחוז ונהלת ניהול עצמי ומרום.
יום הלמידה יתקיים בע"ה במרכז שלווה, דרך שלווה 1, ירושלים
בשעות 9:30-15:00

בתוכנית:

התכנסות ופת שחרית	9:30
"שיא מרום עיניכם" - דבר תורה ופתיחה	10:00
"מרום כמגדלור" - בהירות רעיונית ומעשית	10:30
חכמת המוחים - על אפקטיביות בית ספרית	11:30
מקור החכמה - מנהל משיח, בין ניהול לפנהיגות	12:30
פאנל סיכום "כשפדיניות פוגשת תרבות"	13:30
ארוחת צהריים	14:30

בואו בשפחה,

צוות מרום מחוז חרדי

יום למידה והעמקה בתכנית מרום התקיים בתאריך י"ד בשבט התשע"ח
(30/01/2018), בו השתתפו מפקחי המחוז החרדי, מנהלי בתי ספר בתכנית
מרום, ומנהלים פוטנציאליים העתידים להשתלב בתכנית בשנה"ל הבעל"ט.
ביום הלמידה המנהלים העמיקו ודנו בנושא ניהול עצמי שהוביל לתובנות
ועצות יישומיות.

חדשות ועדכונים-

פיתוח מקצועי למנהלים בלבד בנושא ניהול עצמי

משכנס אדר מרבים בשמחה, ברוך ה' ובשעה טובה ומוצלחת שמחים לבשרכם כי קבלנו אישור סופי לחדש את השתלמות 40 שעות לפיתוח המקצועי שלכם בנושא ניהול עצמי. לבקשתכם ההשתלמות תועבר לימי ראשון בתאריכים הרשומים מטה, ותתקיים במשרד החינוך בתל-אביב (מיקום מדויק - קומה וחדר ישלח בזימון ביומן).

אנו רואים בכם מנהלי הממ"ח ראש חץ וסיירת איכותית המובילה תפיסה חינוכית משמעותית ופועלת במסירות ובמקצועיות לקדם את העשייה החינוכית החל מרמת המוסד על כל מרכיביו ומהווה דוגמא ומופת למוסדות נוספים. עשייה מקצועית לא תיכון ולא תצלח ללא פיתוח מקצועי מסודר שיסייע לארגן ולנווט אתכם קדימה. הנכם מתבקשים לרשום לפניכם את התאריכים (בעזרת ה' נשתול גם ביומן הדיגיטלי שלכם) ולהקפיד על נוכחות. כל היעדרות (ולא יותר מ-20%) מהווה הפסד משמעותי עבורכם, ועליכם להשלימו בעזרת חומרים שהוצגו במפגש ובעזרת חבריכם היקרים.

תאריכי ההשתלמות כדלהלן בימי ראשון בין השעות 13:30-18:00:

ז' אייר 22/04/2018

כ"ח אייר 13/05/2018

ד' תמוז 17/06/2018

י"א תמוז 24/06/2018

כ"ה תמוז 08/07/2018

ג' מנחם-אב 15/07/2018

מפגש השלמה לכל המנהלים שחסרו בשני המפגשים הראשונים, יתקיים אי"ה ביום רביעי כ"ו אייר 11/04 בין השעות 13:30-18:00 במשרד החינוך בתל-אביב.

בברכה ובהצלחה רבה,

שחר שאער- מפקח כולל בתי"ס יסודיים בנים ופרנט חדשנות ויזמות
ריקי טאובר- מפקחת כוללת בתי"ס יסודיים בנות ופרנטית ניהול עצמי

חדשות ועדכונים- חוג לכל ילד

המשרד מעניק חוג לכל תלמידי כיתות ד'-ה', לתלמידי בתי הספר בעשרה מוסדות הממ"ח ברשויות השונות.

ממטרות התכנית:

- צמצום פערים חברתיים ולימודיים.
- מתן הזדמנות שווה לכל תלמידה ותלמיד.
- הרחבת האופקים וההשכלה.

לתשומת לב כל המנהלים והמנהלות,

חוג לכל ילד הינו פרויקט חשוב ומשמעותי.

עד כה אושרו עשרה מוסדות ממ"ח לתכנית זו.

המנהלים מתבקשים ליצור קשר עם המפקחים להמשך תהליך הרשמה.

"תן לילד כנפיים שיוכל לעוף הכי גבוה שאפשר. ותן לו גם שורשים חזקים

ועמוקים שיהיה לו תמיד לאן לחזור ..."

יום הצגת תוצרים בבי"ס 'תפארת חיה' אלעד, בניהול הגב' נחמה לוי

בבית ספר 'תפארת חיה' אלעד, התקיים זו השנה השלישית, אירוע תוצרי למידה המשותף לאימהות ובנות. בערב זה בית הספר פותח את שעריו לאימהות, מזמין אותן לחוות למידה משותפת, להצטרף לתהליכי למידה שנעשים בתחומי הדעת השונים, ולהנות מתערוכות תוצרים.

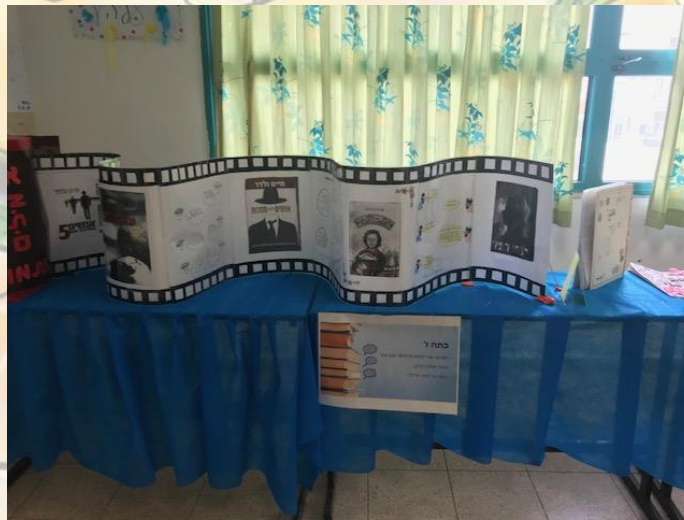
כל משפחה קיבלה מסלול תחנות שכללו למידה בתחומים שונים מתוך התנסות וחוויה.
התחנות כללו:

- ☐ חדר אנגלית- בו התקיים שוק אנגלית תוך שימוש בשפה מדוברת,
- ☐ חדר בריחה- בו התנסו התלמידות והאמהות בפיצוח חידות חשיבה חשבוניות.
- ☐ חדר מנהיגות בכובע אחר- בו נחשפו והתנסו בששת כובעי החשיבה שנלמדו במסגרת קורס מצוינות אמירים,
- ☐ חדר אמנות מסביב לעולם- בו נעשתה חשיפה לאמנויות שונות בעולם, כפי שנלמדו במסגרת קורס מצוינות אמירים.
- ☐ חדר הלכה- שם הוצגו תוצרי למידה מכוונת פרויקט בנושא הזולת בהלכה.
- ☐ תערוכת מצעד הספרים- בה הוצגו מוצגים שונים בהתאם למשימה שביצעה כל כיתה בעקבות ספרים שקראה.

בנוסף עוצבה תערוכת תוצרי אומנות מקצועית בה כל כיתה הציגה מיומנות אמנותית שונה: פיסול בחמר, פיסול בנייר, ציור על קנבס, אמנות צילום, אמנת הפסיפס.

בסיום הערב כל משפחה מילאה משוב רפלקטיבי והדביקה על לוח משוב ביציאה. המשובים שידרו שביעות רצון והתפעלות מחווית למידה מאתגרת ומעצימה!

בייס ממ"ח 'תפארת חיה' משתף

בייס ממייח 'תפארת חיה' משתף

יום הצגת תוצרים בבי"ס 'תפארת חיה' אלעד, בניהול הגב' נחמה לוי

מוזיאון מדעים נודד במוסדות הממ"ח

החודש התקיימה פעילות מדעית-חוויתית לתלמידי כיתות ד'-ו' בבתי ספר הממ"ח.
הפעילות יצרה למידה משמעותית, תוך שימת דגש על רלוונטיות ויצירתיות.

י"חדר דיאלוג" בת"ת חב"ד ינער ישראל

יוזמה חינוכית "חדר דיאלוג" בת"ת חב"ד 'נער ישראל' בניהול הר' בועז אהרון

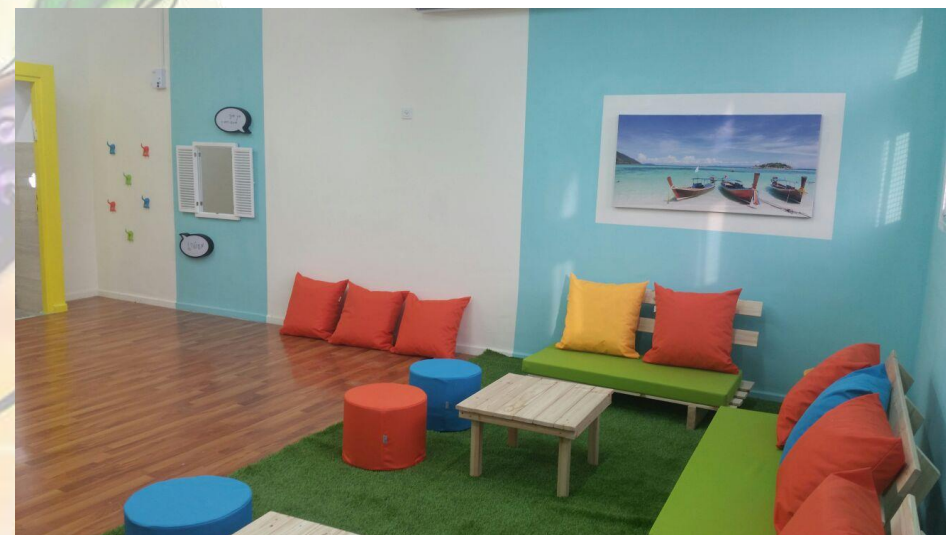
תלמוד תורה חב"ד גילה נמצא בשנתו השנייה בבעלות משה"ח- מחוז חרדי. כבר בשנתו הראשונה וכצעד בסיסי לשיקום והצמחת ביה"ס עלתה התפיסה והאמונה שעל מנת לשפר את הישגי התלמידים, רמת הלימודים והרישום לת"ת יש לטפח בראש ובראשונה את אקלים החברתי/ ערכי. התפיסה שהנחתה את צוות הניהול ובראש מנהל הת"ת, הר' בועז אהרון, היא "תלמיד לא פנוי, תלמיד מאוים, תלמיד שלא מרגיש בטוח בביה"ס לא יוכל להתקדם ולהיות פנוי ללמידה". אשר על כן הוחלט פה אחד להתמקד ולהשקיע משאבים רבים באחד ממדדי החובה והוא שיפור האקלים חברתי/ ערכי. כפי הידוע לכל שבתורת חינוך חב"ד, ערכים וחברה שלובים זה בזה. וכך בחשיבה משותפת ו"מחוץ לקופסה" עלה רעיון שהפך ליוזמה חינוכית- יצירת מרחב חם ונעים, שובר שגרה ולא מאיים, שבו התלמידים ילמדו באווירה מכילה ונינוחה כיצד לנהל שיח תרבותי וניהול קונפליקטים, יקבלו כלים להתמודדות יום יומית מול קשיים חברתיים. וכך נולד רעיון "**חדר דיאלוג**" שהוגש לקרן היזמות ואף זכה לתמיכתם הנכבדת.

במהלך החודשים האחרונים ובמקביל לבניית החדר באופן פיזי ע"י אדריכלית מומחית להתאמת החדר לצרכיו, השתתפו צוות המורים בהשתלמות בית ספרית בנושא הדיאלוג המיטבי, נכתבו מערכי שיעורי חברה וכן מתקיימות ישיבות מורים רבות בנושא אקלים חברתי וחדר הדיאלוג.

כיום, בסיום הקמת החדר יש לכל כיתה שעה שבועית מובנת במערכת- "שעת מחנך", שבא המחנך מנהל שיח ערכי חברתי בחדר דיאלוג עם כיתתו ע"פ מערכי שיעור הנוגעים בקונפליקטים אתם נפגש התלמיד יום יום בינו לבין חבריו ובינו לבין המורה. כמו כן תלמידים מסוימים מקיימים את המפגש השבועי עם יועץ הת"ת או עם מורת השילוב בחדר דיאלוג. שעות פרטניות לשיחות אישיות מתקיימות גם הן במרחב זה. תכנית תרפיה במוזיקה ואומנות גם היא זוכה להתארח בחדר הדיאלוג. ונסיים בהתבטאותו של אחד מתלמידי הת"ת "מחכים ומשתוקקים לשעה בה נכנס לחדר החמים והמזמין, להיות במרחב כיפי ונעים".

"חדר דיאלוגי" בת"ת חב"ד 'נער ישראל'

מסך לספרות- סיפורת

המאושר באדם

הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא, ראש ישיבת באר יעקב, היה נראה תמיד כשחיוך של שמחה שפוך על פניו. מי שלא הכיר אותו יכול היה לחשוב שהוא אולי עשיר גדול, אולי היו לו חיים טובים במיוחד, אולי היה בריא מאוד, אבל תלמידיו הקרובים ידעו את האמת- ראש הישיבה היה השמח באדם כי ידע מה תפקידו בעולמו. למרות שסבל יסורים קשים, למרות שהישיבה עליה מסר את נפשו היתה לא פעם במצוקה קיומית, תמיד נהיר היה לו שכל מה שעושה ה' הכל לטובה וממילא האם יש סבה לא לשמח???

תל פאור'ס שנת

מעלת התפילה ביום הפורים

פורים- כיום כפורים

המדרש משווה את ימי הפורים ליום הכיפורים, כמו שמצינו במדרש משלי פ"ט: "כל המועדים יהיו בטלים וימי הפורים האלה אינם בטלים לעולם שנאמר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. אמר ר' אליעזר אף יום הכיפורים אינו בטל לעולם, שנאמר והיתה זאת לכם לחוקת עולם". ובתיקוני זוהר תיקון כ"א נאמר: "פורים נקרא על שם יום הכיפורים שעתידים להתענג בו ולשנותו מעיני לעונג" עכ"ל.

"וכל מי שצריך רחמים על איזה דבר שהוא צריך להתפלל, יקח פנאי לעצמו ביום התענית אסתר ולומר תחילה מזמור כ"ב בתהלים למנצח על אילת השחר, ודרשו חז"ל: דאסתר היתה נקראת אילת השחר. ואחר כך ישפוך שיחו לפני ה' ולבקש בקשתו ויזכור זכות מרדכי ואסתר אשר בזכותם יעתר לו הקב"ה ויפתח לו שערי רחמים ותקובל תפילתו ברצון".

(קב הישר פרק צז)

"קבלתי מגדול אחד ז"ל, דסגולה בפורים להשכים בבוקר (מגן אברהם הלכות פורים מביא, דפורים הוא אחד מה' ימי השכמה שמשכימין בהם לקום בבוקר. עיי"ש). ולהרבות בתפילה לפני השי"ת על כל דבר, בני, חיי, ומזוני, והן על שאר דברים ועל כל קרוביו. **כי באותו יום עת רצון מאוד** וכל העולמות המה בשמחה וברצון. ועל זה אמרו ז"ל כל הפושט יד נותנין לו. וכן הוא מקובל מפי גדולי הצדיקים תלמידי הבעש"ט זי"ע".

"וכן מקובל מפי מרן מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע שכל השותה בפורים כאילו מתענה משבת לשבת, והשותה בפורים הוא סגולה להמתקת הדינים ונקרעים כל המסכים המבדילים. והוא בדוק ומנוסה".

(סגולות ישראל מערכה פ')

"פורים הוא זמן רצון לכל, שעת רעוא דרעוין, וכל אחד יכול לפעול אצל ה' יתברך שימלא כל משאלות לבו לטובה".

(חידושי הרי"ם עה"ת עניני פורים)

תפילה לשמחה

תפילה לשמחה

"אדון השמחה והחדווה,
אשר עוז וחדווה במקומך
ואין עצבות לפניך כלל,
עזרני והושיעני ברחמיך הרבים
שאזכה לשמח את עצמי בכל עת תמיד
ותלמדני דעת ודרך עצה תודיעני
באופן שאזכה להתגבר ולהתחזק תמיד
על היגון והאנחה והעצבות,
להרחיקם מעלי ומעל גבולי
לבלי להניח לכנוס, לאחוז וליגע בי כלל ח"ו,
רק להתגבר בכל עוז
להמשיך עלי שמחה וחדווה תמיד
אגילה ואשמח בך,
ואזכה לחזק את עצמי
בשמחה גדולה כל כך
עד שתגיע השמחה לרגלי
שאזכה לרקד מחמת שמחה...
ואזכה לעסוק בתורה ולעשות כל המצוות
בשמחה גדולה כל-כך
עד שתגיע השמחה לרגלי..."

(רבי נתן, ליקוטי תפילות ח"ב)

מסך לשירה- יצירה ספרותית

אשר הניא הוא פיוט לחג הפורים, המסכם את סיפור המגילה. הפיוט חובר באקרוסטיכון של אותיות הא' ב'. מנהג אשכנז לאומרו לאחר קריאת המגילה בליל פורים. מפורסמים שני הבתים האחרונים הפותחים במילים "שושנת יעקב", אשר על פי מנהג אשכנז כיום, נאמרים גם ביום שלאחר קריאת המגילה. ביהדות אשכנז התפשט המנהג לאומרו בליל פורים לאחר קריאת המגילה. ביום פורים אין אומרים אותו. במקור הייתה סיבת הדבר משום שאמרו כבר פיוטי קרובות בחזרת הש"ץ, אך למעשה השתרש המנהג שאין אומרים את הפיוט גם כיום שאין אומרים קרובות.

הפסקה האחרונה אינה קשורה כלל לפיוט, והיא נוספה כחובת אמירה בימי הפורים על פי מסכת סופרים והתלמוד ירושלמי. בתלמוד ירושלמי (תלמוד ירושלמי, מסכת מגילה, פרק ג', הלכה ז') נאמר: "רב אמר צריך לאמר ארור המן ארורים בניו אמר רבי פנחס צריך לומר חרבונה זכור לטוב", ובמסכת סופרים (פרק יד הלכה ו): "...ואחר כך מקלס לצדיקים ברוך מרדכי ברוכה אסתר ברוכים כל ישראל, ורב אמר צריך לומר ארור המן וארורים בניו, אמר רבי פנחס צריך לומר חרבונא זכור לטוב". גם בתלמוד בבלי נרמזת חובת אמירה זו, באימרתו של רבא (תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף ז', עמוד ב') "מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", והתוספות והרא"ש ציינו לדברי הירושלמי. וכך נפסק בטור ובשולחן ערוך.

לפסקה זו גרסה אחרת הנאמרת גם בנוסח עדות המזרח (שאינם אומרים את הפיוט "אשר הניא") המתחילה: "ברוך ה' אלקי ישראל". גרסאות נוספות מופיעות במחזורים וסידורי תפילה קדומים.

גם הפסקה "להודיע שכל קוויך לא יבושו וכו'" אינה חלק מהאקרוסטיכון של הפיוט, ונראה שהיא שייכת לפסקה שאחריה.

אשר הניא/ מיסודם של אנשי כנסת הגדולה

אֲשֶׁר הֵנִיא עֲצַת גּוֹיִם, וַיִּפֹּר מַחֲשָׁבוֹת עֲרוֹמִים:
בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם רָשָׁע, נִצֵּר זָדוֹן מִזֶּרַע עֲמָלִק:
גָּאָה בַּעֲשָׂרוֹ וְכָרָה לוֹ בּוֹר, וּגְדַלְתּוֹ יִקְשֶׁה לוֹ לָכֵד:
דָּמָה בְּנַפְשׁוֹ לִלְכָּד וְנִלְכָּד, בִּקְשׁ לְהַשְׁמִיד וְנִשְׁמַד מִהָרָה:
הָמָן הוֹדִיעַ אֵיבַת אָבוֹתָיו, וְעוֹרֵר שְׁנֵאת אֲחִים לְבָנִים:
וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שָׂאוֹל, כִּי בַחֲמַלְתּוֹ עַל אֶגֶג נוֹלֵד אוֹיֵב:
זָמַם רָשָׁע לְהַכְרִית צְדִיק, וְנִלְכָּד טָמֵא בְיָדֵי טְהוֹר:
חֲסֵד גָּבַר עַל שְׂגָגַת אֵב, וְרָשָׁע הוֹסִיף חֲטָא עַל חֲטָאָיו:
טָמֵן בְּלִבּוֹ מַחֲשָׁבוֹת עֲרוֹמָיו, וַיִּתְּמַכֵּר לַעֲשׂוֹת רָעָה:
יָדוּ שְׁלַח בְּקִדּוּשֵׁי אֵל, כִּסְפוֹ נָתַן לְהַכְרִית זָכָרָם:
כָּרְאוֹת מֶרְדֵּכִי כִי יֵצֵא קֶצֶף, וְדַתִּי הָמָן נִתְּנוּ בְּשׁוֹשׁן:
לְבֶשׂ שֵׁק וְקִשֶּׁר מִסֹּפֶד, וְגָזַר צוֹם וַיֵּשֶׁב עַל הָאֶפֶר:
מִי זֶה יַעֲמֵד לְכַפֵּר שְׂגָגָה, וְלִמְחַל חֲטָאת עוֹן אָבוֹתֵינוּ:
נֶחַץ פָּרַח מְלוּלָב, הֵן הַדָּסָה עֲמָדָה לְעוֹרֵר יִשְׁנִים:
סְרִיסִיָּה הִבְהִילוֹ לְהָמָן, לְהַשְׁקוֹתוֹ יַיִן חֲמַת תְּנִינִים:
עֲמֵד בַּעֲשָׂרוֹ וְנִפְל בְּרָשָׁעוֹ, עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְּלָה עָלָיו:
פִּיָּהֶם פָּתְחוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי פוֹר הָמָן נִהַפֵּךְ לְפִוְרָנוּ:
צְדִיק נִחְלָץ מִיַּד רָשָׁע, אוֹיֵב נָתַן תַּחַת נַפְשׁוֹ:
קִיָּמוֹ עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פּוֹרִים, וְלִשְׁמַח בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה:
רְאִיתָ אֵת תַּפְּלוֹת מֶרְדֵּכִי וְאַסְתֵּר. הָמָן וּבְנָיו עַל הָעֵץ תָּלִיתָ:
שׁוֹשְׁנַת יַעֲקֹב צִהְלָה וְשִׁמְחָה, בְּרִאוֹתֶם יַחַד תִּכְלַת מֶרְדֵּכִי:
תִּשְׁוַעְתֶּם הֵייתָ לְנִצָּח, וְתִקְוַתְּם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר:
לְהוֹדִיעַ שְׁכָל קוֹיֵךְ לֹא יִבְשׁוּ, וְלֹא יִכְלְמוּ לְנִצָּח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ.
אַרְוֵר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְדִּי. בְּרוּךְ מֶרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי. אַרְוֵרָה זָרַשׁ אִשְׁתִּי
מִפְּחִידִי. בְּרוּכָה אֲסֵתֵר [מִגָּנָה] בַּעֲדִי. אַרְוֵרִים כָּל הָרָשָׁעִים. בְּרוּכִים כָּל
הַצְּדִיקִים.
וְגַם חֲרַבּוֹנָה זְכוֹר לְטוֹב:

נר זיכרון-

ז' באדר נולד ונפטר מנהיגן של ישראל- משה רבינו ע"ה

יום זה מהימים הקדושים והמיוחדים ביותר לעם ישראל, ובכל עת ובכל זמן, בין לפרט ובין לכלל, כאשר נמצאים בצער וביגון מעוכרי ישראל ומצרות אשר האדם נמצא בהם, יש כח גדול מכוחו של משה רבנו להיוושע ולהכניע את שונאי עם ישראל ואויבי תורתנו הקדושה.

וכמו שמובא במדרש, בשעת חורבן בית המקדש היה זמן קשה בשמים ומידת הדין הייתה מרובה ביותר והייתה סכנת כליה חס ושלום על עם ישראל, אמר הקב"ה לירמיה הנביא: לך וקרא לאברהם, יצחק ויעקב ומשה מקבריהם, שהם יודעים לבכות ולעורר רחמים. אמר ירמיהו להקב"ה: איני יודע היכן משה רבינו קבור; אמר לו הקב"ה: לך לשפת הירדן והרם קולך וקרא בן עמרם, בן עמרם עמוד וראה צאנך שבלעום אויבים.

הנה, עצה זאת שנתן הקב"ה לירמיהו הנביא הייתה עצה לא רק לאותו זמן, אלא עצה ולימוד לדורי דורות באורך הגלות כאשר היחיד או הרבים עומדים בזמן קשה בניסיונות, בגזרות, או בצרות, אשר רשעים או אכזרים עומדים עלינו לכלותינו, לעמוד על שפת הירדן, פרוש על התורה הקדושה אשר נמשלה למים ולצעוק בן עמרם בן עמרם, לקרוא בשמו של משה רבינו שיעמוד מליץ יושר ויעורר רחמים עלינו להינצל מכל היסורים והגזרות והצרות אשר עומדים עלינו.

והנה, ביום קדוש זה בוכים לפני הקב"ה ומעוררים את כוחו של בן עמרם, שיעמוד מליץ יושר על הפרט ועל הכלל ומבקשים רחמים וחמלה להיוושע ולהינצל ולראות בישועת ה', בישועת עולמים.

והנה, גדולתו של משה רבנו אין לשער וגדולה מהשגתנו ולא קם בישראל כמשה עוד.

מובא בפרשת דברים ל"ד: "ולא ידע איש את קבורתו". הגמרא במסכת סוטה י"ד: העומדים למטה רואים אותו למעלה, והעומדים למעלה רואים אותו למטה. ואפשר לבאר ולומר: העומדים למטה, אלו קטני אמונה שנקראים למטה, רואים אותו למעלה, חושבים הנה משה רבנו למעלה בשמים ואין קשר עמו. אך העומדים למעלה, אלו אנשי המעלה, אנשים עם אמונה בהקב"ה שהם למעלה, רואים את משה רבנו למטה שנמצא עמנו בכל דור ודור וכוחו שריר וקיים יחד עמנו בכל עת ובכל זמן.

מחשבתו של המן הרשע

זוהי היה מחשבתו של המן הרשע, כאשר חיפש חודש לאבד את עם ישראל, חשב שחודש אדר טוב משום שבחודש זה נפטר משה רבנו, אך לא ידע שגם בחודש זה נולד וכוחו כח של תולדה. בכל דור ודור, **ובכל תלמיד חכם ובכל צדיק יש מכוחו של משה רבינו, ובכל עת וזמן יש תולדה חדשה למשה רבינו.**

כשם שבחודש הזה, המן זרש אשתו, אשר חשבו להרע ולהכחיד את עם ישראל, נמחה זכרם מן העולם והקב"ה מעניש לרשעים ומשלם שכר טוב לצדיקים, וקל וחומר לכפויי הטובה.

כדמובא, אחשוורוש היה לו שני מפקדים על צבאו, אחד היה מרדכי היהודי ואחד היה המן הרשע. והמלך אחשוורוש נתן קצבה של כסף לשניהם, מרדכי הצדיק חישב את כל הוצאותיו ביושר, המן הלך אחרי זרש אשתו, אשר כל הון שבעולם לא הספיק למלא את תאוותיה.

וכך, אחרי חודש סיים את כל כספו, עמדו החיילים וביקשו את משכורתם ואת מחייתם ולא היה להמן מה לתת להם, עמדו להורגו. מיד בא בבכי ותחנונים למרדכי שיעזור לו, עמד מרדכי הצדיק וריחם עליו ונתן לו את אשר היה צריך אך במקום להחזיר טוב, עמד וחישב בכל דרך איך להרוג ולהשמיד את עם ישראל.

ימים רבים, המן התהלך שמח שמחה מרובה הנה תאוותו עומדת להתקיים להרוג ולאבד ולהשמיד את כלל ישראל וזרש אשתו אשר יעצה את כל העצות, שמחתה הייתה מרובה, אך ברגע אחד, אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל יתיאש מן הרחמים, ישועת ה' כהרף עין וכאשר הנפילה של הרשעים מתחילה אין מעצור "וכל דבר אשר חשבו לעשות כאשר זמם לעשות לאחיו כן יעשה לו" ואת העץ אשר בנה למרדכי, אותו תלו על עץ זה.

וברגעיו האחרונים, המן חיפש את אשתו אשר היא יעצה לו את כל הרע, חיפש תמיכה ועזרה ומה אשתו הרשעה זרש עונה לו: "אם מזרע היהודים מרדכי אשר החילות ליפול לפניו לא תוכל לו" הרי ידעת זרש שמזרע היהודים מרדכי, ידעת את כל הדברים האלו מדוע יעצת כך לבעלך?! אלא, זה גם חלק מן העונש של המן, היועצים אשר הלך אחריהם הם הניחוהו והשאירו אותו בודד בפני הצרות הגדולות. וכך, סופם של כל הרשעים, רעה רודפת רעה ואחריתם עדי אובד "על כן לא יקומו רשעים במשפט".

נחזק עצמינו בתורה הקדושה ובזכות רעהי מהימנא, נזכה לאורה זאת תורה ואור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו לגאולה שלמה ובזכות אבותינו הקדושים ה' יתן הטוב, והשמחה תהיה מנת חלקנו כל הימים.

רגע לפני...

זה זמן רב לא חווינו יום שישי שהוא גם ראש חודש. הפעם הקודמת שראש חודש יצא ביום שישי הה לפני תשעה חודשים, א' לחודש סיון תשע"ז.

ימים ושבועות, חגים ומאורעות כה רבים עברו עלינו מאז, אבל דבר אחד לא השתנה- התורה שקיבלנו בחודש סיון, היא אותה התורה שאנו חוזרים ומקבלים עכשיו בימי חודש אדר. ובעצם יש הבדל- בזכות הנס של פורים- זכו בני ישראל לקבל מאהבה את היופי ואת האושר שצפונים אך ורק בחייו של היהודי, שצועד בדרך התורה בלי שום סטיות. זו הסיבה המרכזית לשמחה שלנו שמתגברת ומתפרצת בחודש אדר.

שמו של חודש אדר, כמו כל שמות החודשים, גם הוא לקוח מלשונם של עולי בבל.

אחד הפירושים של אדר הוא חושך או מעונן, כי בתקופה זו שורר עדיין החורף והשמש מכוסה. בשבילנו זו תזכורת ל'ונהפוך הוא'. בדיוק החודש שנראה היה כה חשוך לעם ישראל, הפך לחודש המאיר והשמח ביותר מכל חודשי השנה, כי ארע בו הנס העצום מעל לדרך הטבע. וכמו בימים ההם, גם הזמן הזה של חודש אדר מסוגל, והלוואי ונזכה כולנו לרוב שמחות וישועות בכל העניינים.

בברכת חודש מבורך ושמח,

מפקחי המחוז החרדי,

משרד החינוך

